



Statsforvaltaren i Vestland

ASSET BUYOUT PARTNERS AS  
Postboks 1537 Vika  
0117 OSLO

Vår dato:  
21.09.2023

Vår ref:  
2023/7324

Dykkar dato:  
10.05.2023

Dykkar ref:

Saksbehandlar, innvalstelefon  
Vilde Omholt, 55 57 21 89

## Løyve etter forureiningslova til utslepp frå mellombels anleggsverksemd i samband med bygging av Mongstad Energitunnel for Asset Buyout Partners AS i Alver kommune

**Statsforvaltaren gjev Asset Buyout Partners AS løyve etter forureiningslova til mellombels utslepp av reinsa tunnel- og anleggsvatn frå anleggsarbeid i samband med etablering av Mongstad Energitunnel i Alver og Austrheim kommune.**

**Løyvet gjev vilkår for utføring av anleggsarbeida slik at fare for forureining og fare for negativ påverknad på fisk og anna marint biologisk liv vert redusert til akseptabel risiko.**

**Løyvet er gjeve med heimel i forureiningslova § 11, jf. § 16. Vilkår for løyvet følger vedlagt.**

Vi viser til søknad frå Asset Buyout Partners AS motteke 10. mai 2023.

### Vedtak om løyve

Statsforvaltaren gjev Asset Buyout Partners AS løyve til utslepp av anleggsvatn frå bygging av Mongstad Energitunnel i Alver og Austrheim kommune. Løyvet er heimla i forureiningslova § 11, jf. § 16, og er gjeve på spesifikke vilkår som er lista opp i eige vedlegg.

### Vedtak om gebyr for sakshandsaming

Statsforvaltaren tar gebyr for arbeid med løyve og kontroll etter forureiningslova. På bakgrunn av Statsforvaltarens ressursbruk i saka, tek vi gebyr etter sats 6, 37 400 kroner, for handsaming av søknaden, jf. forureiningsforskrifta §§ 39-3 og 39-4. Faktura vert sendt frå Miljødirektoratet. Sjå forureiningsforskrifta kapittel 39 for å lese meir om sakshandsamingsgebyret.

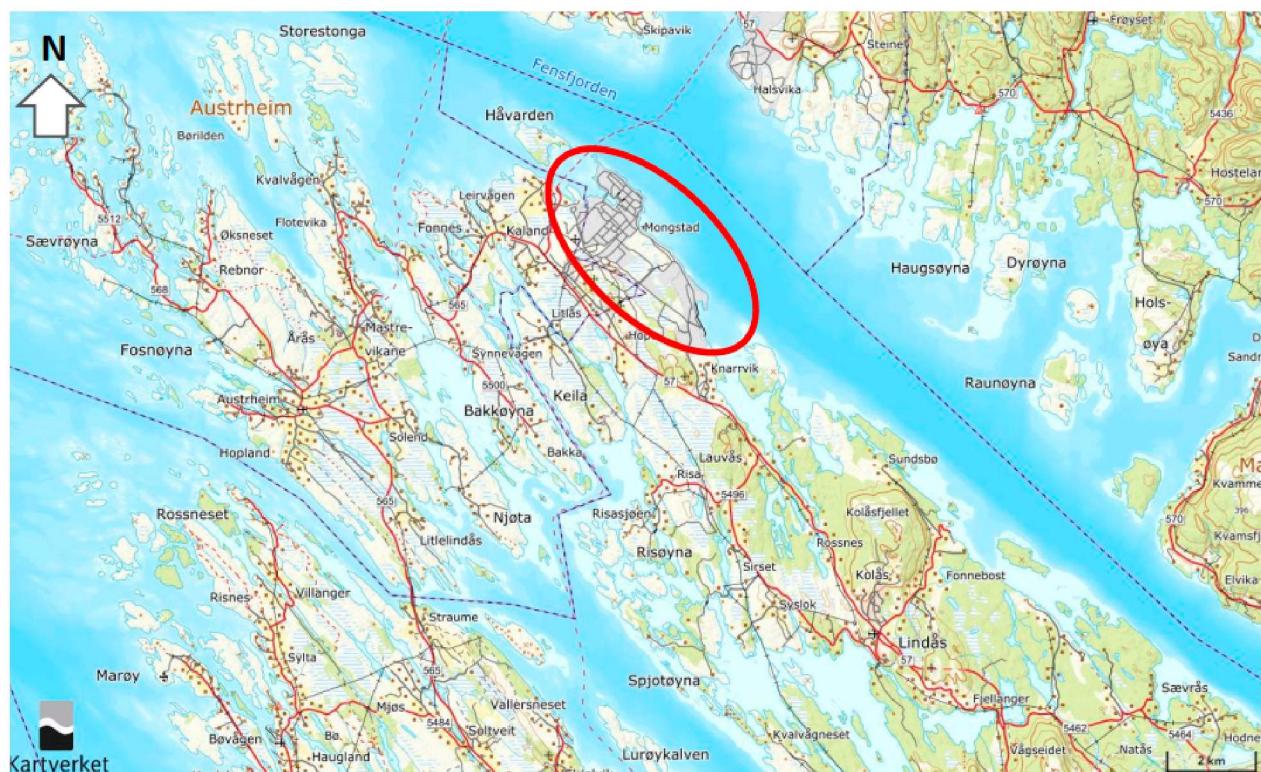


## Om tiltaket

### Beskriving av tiltaket

For å kunne legge om til ein grønare industri i Mongstad Industripark i Nordhordland ynskjer Asset Buyout Partners (ABP) og Mongstad Eiendomsselskap AS å bygge ein infrastrukturtunnel for deling av restråvarer og overskotsenergi mellom selskapa i området. Tunnelen vil gå frå Mongstad Forsyningsbase og nordover mot raffineriet på Mongstad. Tunnelen skal inngå som ein del av ein ny infrastruktur for forsyning av vatn, varme, straum og annan nødvendig infrastruktur mellom aktørane i området.

Industriområdet på Mongstad ligg nordaust på Lindåshalvøya i Nordhordland (figur 1). Ein mindre del av tiltaket ligg heilt aust i Austrheim kommune, mens hovuddelen ligg nord i Alver kommune. Utslepp i samband med tunneldrivinga vil gå til Fensfjorden, i Alver kommune.



Figur 1. Industriområdet på Mongstad ligg nordaust på Lindåshalvøya. Lokalisering av ny tunnel er angitt med raud sirkel. Figuren er henta fra søknaden.

Det er planlagt ein tunnel på rundt 2 000 m i lengde, med høgde på 7,7 m og bredde på 6,6 m. Inngrep i samband med bygging av energitunnelen og sjaktene vil skje innanfor dei to traseane som vist i figur 2, og er hovudsakeleg under bakken. Endeleg utforming av tunnelen er ikkje avgjord. Det er planlagt eit riggområde på eit opparbeida område på Storemyra 271, tett på anleggsområdet. Her er det også planlagt etablering av knuseverk.

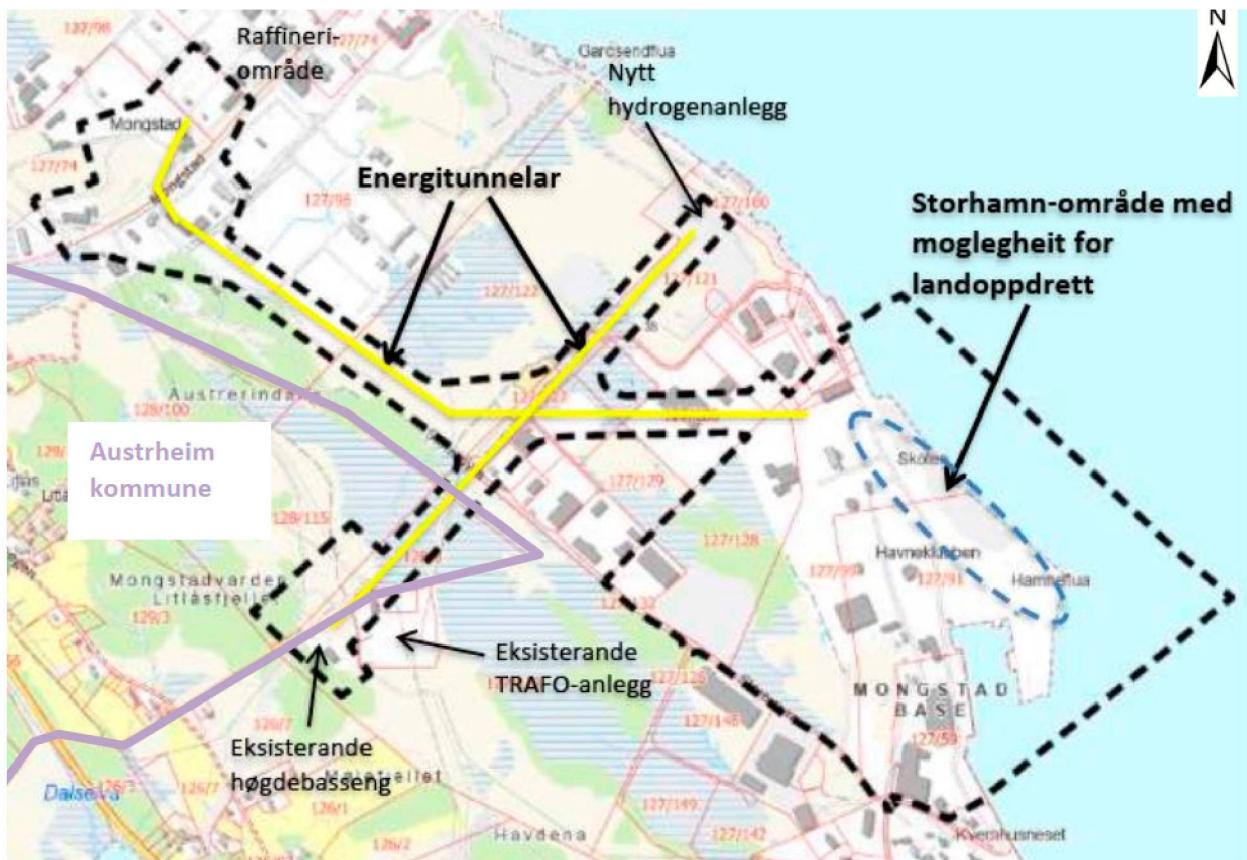
Tunnelane vil bli drevet med vanleg boring og sprenging der ein sprenger ca. 4,5 meter lange salver og laster ut stein. Sprenging ved anlegget skal utførast slik at nærliggjande bygg, og andre vibrasjons-ømfintlege objekt ikkje verte skadd. Stein frå tunneldrivinga skal ombrukas og nyttast til å fylle ut areal som allereie er regulert til formålet.



Vatnet frå tunneldrivinga er planlagt slokke ut i Fensfjorden ved to punkt, via nett for spillvatn eller etablert røyr til Fensfjorden og via ein bekk over industriområdet. Det er to ulike alternativ til utslippspunktet i bekk. Vatnet skal verte leidd gjennom ulike reinseprosessar før utslepp til Fensfjorden.

For utsleppspunktet til Fensfjorden vurderast to alternativ. Alternativ 1 er å sleppe vatnet inn på eksisterande spillvatnsnett som har utløp på 30 meters djup mellom Grunnevika og Skoten, Fensfjorden. Alternativ 2 vil vere å etablere røyr/leidning frå tunnel til sjø i anleggsperioden. Endeleg trasé og utslippspunkt er ikkje bestemt, men vil truleg leggast med utløp mellom Grunnevika og Skoten.

Planlagt start av tunneldrivinga er frå 1. januar 2024. Byggjetid for tunnelen er berekna til 1 år.



Figur 2. Områda som inngår i reguleringsplanen (plan-ID 4631-2020006) vedtatt 16. juli 2022 (svartstipla områder). Det er desse som hovudsakeleg rørast av utbygginga av energitunnelene. Lilla strek markerer skiljet mellom Austrheim og Alver kommune. Figur er henta frå søknaden.

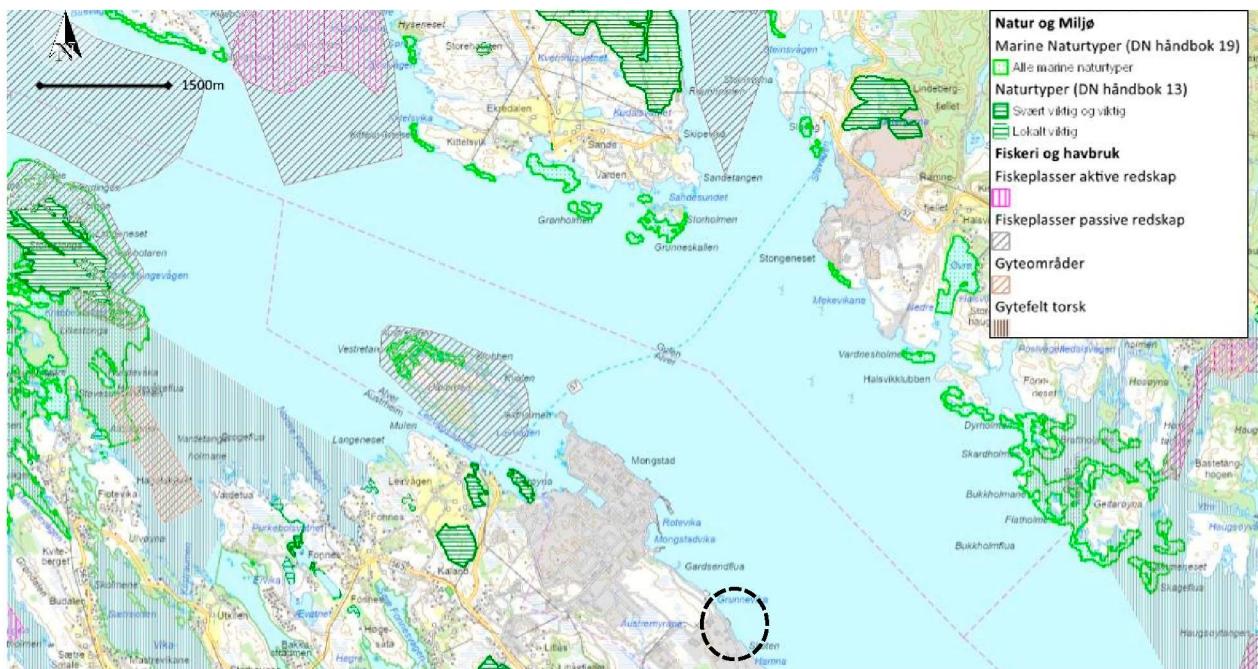
### Områdebeskriving

Utsleppet frå tunneldrivinga vil bli ført til vassførekosten Fensfjorden (vassførekost ID 0261040101-11-C1) via bekk og røyr. Økologisk tilstand er klassifisert som moderat. Dette skyldast moderat forhøgja tilstand for nitrat og nitritt i sjøvatn, og forhøgja verdiar for sink i botnsediment. Kjemisk tilstand er klassifisert som dårleg. Dette grungjevast med forhøgja konsentrasjonar av kvikksølv i blåskjel samt PAH og PFOS i botnsedimenta i området. Det kan forventast gode straum- og utskiftingsforhald heile året i området utanfor Mongstad og i fjordbassenget. Bekkane er av mindre størrelse og har ikkje registrerte verdiar i undersøkte databasar.



Nord for Mongstad ligger Håvarden og Klubben naturreservat, som er eit verneområde for sjøfugl. Verneområdet er ikkje venta å bli påverka av utsleppet av tunnelvann. I Fensfjorden er det registrert fleire lokalt viktige gyteområde for kysttorsk, med det nærmaste ca. 2 km frå tiltaksområdet. Det er også fleire låssettingsplassar i fjorden, men ingen i rett nærleik til tiltaksområdet. Det er fleire akvakulturanlegg i Fensfjorden. De to nærmaste sjøanlegg til tiltaksområdet ligger ca. 6 km unna, 26295 Langøy som ligger i retning sør-øst i Fensfjorden og 34397 Hyseneset som ligger mot nord i Fensfjorden. Figur 3 gir ein oversikt over dei ulike fiskeriinteressene i nærleiken. Det er ikkje forventa at gytefelt eller oppdrettsanlegg vil bli påverka av utslepp frå tunnelvann med de grenseverdiane som er satt for suspendert stoff og olje.

I resipienten, Fensfjorden, er det registrert fleire viktige naturtypar, men det er ikkje registrert noko innanfor tiltaksområdet (figur 3). I Fensfjorden er det registrert fleire tareførekomstar, skjelsandførekomstar, blautbotsområde i strandsona og ein israndsavsetning. Nærmaste førekommst er tareskog som ligg ca. 4 km nord-aust for tiltaksområdet og er vurdert til å ikkje bli påverka av tiltaket.



Figur 3. Oversikt over tiltaksområdet og fiskeriinteresser i nærleiken.

### Potensiell påverknad på naturmiljøet og føreslegne avbøtande tiltak

Det er fleire ulike forureiningskjelder frå anleggsarbeidet som kan ha ein potensiell negativ påverknad på naturmiljøet. Dette gjeld mellom anna partikkelspreiing i sjø, botnrenskmassar, pH, nitrogensambindingar og organiske miljøgifter slik som diesel- og oljesøl.

Utslepp i anleggsfasen omfattar produksjonsvatn frå boring, sprenging og sikring av tunnelane, og vatn som lekk inn i tunnelen frå berget. Tunnelvatnet kan være forureina av drifts- og vedlikehaldsmidlar som olje, diesel og reinsemidlar frå spill frå anleggsmaskiner. I tillegg vil tunnelvatnet innehalde rester av uomset sprengstoff som medfører utslepp av nitrogen.

Tunnelvatnet vil også innehold partiklar frå steinstøv som vert danna ved boring og sprenging, noko som kan føre til nedslamming av resipienten. Desse partiklane er ofte tynne og spisse, og har dermed ein struktur som kan vere meir skadeleg for organismar enn avrunda partiklar.



Tunnelvatnet skal verte leidd via eit reinseanlegg, til dømes av konteinertypen med sandfang, og slam- og oljeutskiljar før utslepp til bekke/sjø. Utforming av reinseanlegget vil vere opp til utførande entreprenør så lenge krav til reining er ivaretatt. Det vert føreslege følgande grenseverdiar på vann ut frå reinseanlegget:

- Suspendert stoff: 400 mg/l
- Olje: 20 mg/l

## Kontroll og overvaking

Det skal utarbeidast ein kontroll- og overvakingsplan for tiltaka. Kontrollrutinar for anlegget, og måling av slamnivå og vassmengder skal innarbeidast i entreprenørens kontrollplanar.

Det skal tas vassprøvar av tunnelvatnet som sleppest ut frå reinseanlegget til bekke og til sjø. Prøvene skal analyserast for innhold av suspendert stoff og olje. PH skal målast ved prøvetaking. Det planleggast prøvetaking to gonger i månaden, men hyppigare i starten til ein ser at reinseanlegget fungerer etter hensikta.

## Høyring

Søknaden vart sendt på høyring til Bergens sjøfartsmuseum, Sør-Norges Fiskarlag, Alver kommune, Austrheim kommune og Fiskeridirektoratet. Frist for å gje uttale var 21. juli 2023. Vi fekk følgande høyringsuttaler:

### Alver kommune (21. juli 2023)

Alver kommune skriv i sin høyringsuttale at dei ikkje har nokon merknader til søknaden.

### Bergens Sjøfartsmuseum (03. juli 2023)

Museet kjenner ikkje til kulturminne i området i Alver og Austrheim kommune som kan bli direkte råka av det omsøkte tiltaket. Museet har derfor ingen merknader til det planlagde tiltaket, men gjer merksam på den generelle plikten etter kulturminnelova (Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminne) om stans i arbeid og varsling til museet dersom ein under arbeid i sjøområda finn skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminne.

### Fiskeridirektoratet (19. juli 2023)

Det er registrert fleire lokalt viktige gytefelt i Fensfjorden. Det er ein prioritert oppgåve for Fiskeridirektoratet å ta vare på gytefeltet og beskytte dem mot tiltak som kan representere økt risiko for gyting og for egg og larver i vassmassane etter gyting. Fiskeridirektoratet frårådde generelt større tiltak i sjø, som kan utgjere en risiko for gytesuksess i perioden frå februar og ut juni.

Fiskeridirektoratet ser på det som positivt at det er lagt opp til avbøtande tiltak gjennom reining av utsleppsvatn. Dei legg til grunn at anleggsvatnet er tilstrekkeleg reinsa før det sleppest ut i fjorden, og at det sørkjast for turbiditetsovervaking og kontroll av kvalitet på utsleppsvantet.

Fiskeridirektoratet kan ikkje sjå at omsøkte utslepp med avbøtande tiltak, vil innebere uakseptabel risiko for negativ påverknad på fiskeriaktiviteten i området. På bakgrunn av dette vil dei ikkje motsette seg at det gis løyve slik det er søkt om. Dei forutsett at avbøtande tiltak som reining og turbiditetsovervaking tas inn som vilkår i eit eventuelt løyve.



Fiskeridirektoratet oppfordrar til dialog med Sør-Norges fiskarlag om eventuell bruk av kartlagde låssettingsplassar. Tidspunkt for arbeid og utslepp bør opplysast til Sør-Norges fiskarlag.

## Rettsleg grunngjeving for løyve

### Forureiningslova

Etter forureiningslova § 7 må ingen setje i verk noko som kan medføre forureining utan at det er lovleg etter unntaksreglane i § 8, er regulert i ei forskrift etter § 9, eller er tillate etter vedtak i medhald av § 11. Hovudregelen i forureiningslova er at mellombels anleggsarbeid er lovleg utan løyve når forureininga frå anleggsarbeidet er vanleg, jf. forureiningslova § 8 første ledd punkt 3. Statsforvaltaren har vurdert forureiningspotensialet utsleppet representerer og potensielle brukarkonflikter, og har funne at tiltaket krev løyve etter forureiningslova § 11.

### Naturmangfaldlova

Forvaltningsmåla i naturmangfaldslova §§ 4 og 5 ligg til grunn for Statsforvaltarens myndighetsutøving. Videre skal prinsippa i §§ 8 til 12 om blant anna kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samla belastning leggjast til grunn som retningslinjer når Statsforvaltaren treffer avgjelder som rører ved naturmangfald.

### Vassforskrifta

Søknader om løyve til tiltak i sjø og vassdrag skal også vurderast etter vassforskrifta. Vassforskrifta inneholder forpliktande miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vassførekommstar skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innan 2027 med mindre det er gjeve unntak med heimel i § 9 eller § 10.

### Avgrensing mot plan- og bygningslova

Statsforvaltaren kan ikkje gje løyve etter forureiningslova § 11 dersom dette er i strid med endelege planer etter plan- og bygningslova. Alver kommune, der hovuddelen av tunnelen skal vere, skriv i sin høyringsuttale at dei ikkje har nokon merknader til søknaden. Austrheim kommune fekk mogelegheita til å gi ein uttale, men har valt å ikkje komme med kommentarar til saka. Statsforvaltaren legg til grunn at tiltaket skal utførast i samsvar med reguleringsplanen for området (plan-ID 4631-2020006) vedtatt 16. juli 2022.

## Vår vurdering av søknaden

Statsforvaltaren vurderer at søknaden med tilhøyrande dokumentasjon er i samsvar med forureiningsforskriftas § 36-2 sine krav til innhald i søknader om løyve etter forureiningsforskrifta.

### Grunngjeving for valde vilkår og krav

Denne typen anleggsarbeid vil i hovudsak kunne få verknader for det marine miljøet i form av utslepp til sjø av finpartiklar og nitrogen. I tillegg kan det førekome utslepp av olje frå maskinar og utstyr under anleggsarbeida. Drifts- og dreneringsvatnet må difor reinsast før det vert slept ut til resipienten. Statsforvaltaren har sett utsleppsgrenser for suspendert stoff, pH og olje.



## Fintstoff/partiklar

Anleggsvatn frå tunneldriving inneholder skarpkanta partiklar som kan vere skadeleg for marint liv. Mineralpartiklar som svevar fritt i vassmassane kan skade planktonorganismar og dei kan også påverke økosystemet i botnsedimentet. Partiklane kan medføre skade på gjellene til fisk og dei kan feste seg på pelagiske fiskeeegg som hos torsk og hyse og få egg til å sørke, noko som kan auke eggdødelegheita. Partikkeltilførsel til sjø over lengre tid vil også kunne medføre nedslamming av sjøbotn, noko som noko som vil kunne føre til at leveområdet til botnlevande organismar vert endra og/eller øydelagt. Mange metall og miljøgifter binder seg til partiklar, og dei vil dermed også verte fjerna ved sedimentering. Lavt partikelinnhald i utsleppsvatnet er derfor eit viktig tiltak for å redusere forureining av resipienten.

Alt anleggsvatn frå tunneldrivinga skal gå via reinseanlegg med sedimentasjonsbasseng og oljeutskiljar før utslepp til Fensfjorden og til bekk. I søknaden er det føreslege ein grenseverdi på 400 mg/l suspendert stoff ut frå reinseanlegget. Utifra skadepotensialet partikelutsleppet kan ha på naturmangfaldet i området og at utslippen skal føregå over lengre tid, set Statsforvaltaren vilkår om grense på **200 mg/l** suspendert stoff ut frå reinseanlegget. Basert på erfaringar frå tidlegare liknande anleggsprosjekt er dette oppnåeleg med dagens reinseløysningar.

## Olje

I anleggsperioden kan ein få utslepp av olje frå anleggsmaskinar pga. lekkasjar på drivstofftank og hydraulikksystem, sør i samband med fylling av drivstoff og ved reparasjonar av anleggsmaskinar innanfor anleggsområdet. Oljeutslepp er skadeleg for vasslevande organismar, kan forårsake akutt giftigheit og kan akkumulere i fisk og i næringskjeda.

I løvret sett Statsforvaltaren vilkår for korleis risiko for oljeforureining skal førebyggjast og handterast. Dette skal dokumenterast gjennom internkontroll (risikovurdering, avvikshandtering, skriftlege rutinar for kritiske arbeidsprosessar m.m.), sikring av lagertankar for oljeprodukt, metodar for oppsamling av olje ved uhell (absorbentar m.m.) og til slutt gjennom krav for grenseverdi for olje ut frå reinseanlegget. I søknaden er det føreslege ein grenseverdi på 20 mg/l olje. Statsforvaltaren er einig i den føreslegne grenseverdien og sett krav om at olje ut frå reinseanlegget skal vere under **20 mg/l**.

## Nitrogen og pH

Sprenging ved driving av tunnel vil kunne føre til utslepp av nitrogenbindingar frå sprengstoff som ikkje vert omsett. Sprengstoffrestar inneholder i hovudsak ammonium ( $\text{NH}_4^+$ ) og nitrat ( $\text{NO}_3^-$ ). Ammonium og ammoniakk ( $\text{NH}_3$ ) vil ved nøytral pH vere i likevekt der mesteparten ligg føre som  $\text{NH}_4^+$ . Dersom pH er høg ( $> 8-9$ ) vil likevekta verte skyvd mot høgre, dvs. at mesteparten ligg føre som  $\text{NH}_3$ , som er akutt giftig for vasslevande organismar. Utslepp av nitrogenbindingar vil i tillegg ha ein gjødslande effekt.

Forholdet mellom fri ammoniakk og ammonium er avhengig av både temperatur og pH. Bruk av sementprodukt til sikringsarbeid kan resultere i tidvis høge pH-verdiar ( $\text{pH} > 8-9$ ) i anleggsvatnet. Det er vanskeleg å reinse nitrogenrestar, og justering av pH vil vere avgjerande for om det vert danna ammoniakk.

I søknaden er det vurdert at utsleppet av tunnelvatn ikkje vil medføre negative påverkingar på grunn av høg pH eller høye konsentrasjonar av nitrogen, sidan resipienten er såpass stor at vatnet raskt vil fortynnast. Overvaking og kontinuerleg kontroll av pH i vatnet er likevel viktig for å redusere risiko knytt til utslepp av nitrogenbindingar og omdanning til skadeleg ammoniakk. Statsforvaltaren



stiller derfor krav om kontinuerleg målingar av pH i vatnet ut frå reinseanlegget og setter krav til pH mellom **7 og 9,5** på utsleppsvatnet til Fensfjorden.

### Plast

Plast kan utgjere eit forureiningsproblem ved at det vert ført med anleggsvatnet til recipient. Det kan vere fleire kjelder til plastutslepp i samband med anleggsarbeidet, ei av desse er bruk av skyteleidningar og fôringsrøyr. Statsforvalteren set krav til oppsamling av all synleg plast frå tunnelmassane og at det i minst mogeleg grad skal spreies plast til sjøen.

### Overvaking

Det er i søknaden foreslege at det skal tas vassprøvar av tunnelvatnet to ganger i månaden, der ein analyserer for innhald av suspendert stoff og olje og målar pH. Statsforvaltaren vurderer at dette ikkje vil vere tilstrekkeleg for å oppdage eventuelle avvik/målingar over grenseverdiane. Statsforvaltaren sett derfor krav om kontinuerleg måling av turbiditet og pH i vatnet ut frå reinseanlegget. Dette er også i tråd med Fiskeridirektoratet sine anbefalingar i deira høyningsuttale.

Reinseanlegga skal kontrollerast dagleg og det skal føreligge ein driftsinstruks. Kontrollrutinar og drift av anlegget og måling av slamnivå og vassmengder, skal innarbeidast i kontrollplanane til entreprenøren.

Det skal føres kontroll med mengde sedimentert materiale i reinseanlegga. For å sikre at reinseeffekten blir oppretthalde, må reinseanlegga bli tømt for slam ved behov. Kontrollen skal loggførast. Slam skal handterast i medhald til gjeldande regelverk. I olje-/slamskiljar skal det visuelt sjekkast om det er skilt ut olje. Dersom det er tilfellet, skal utskiljaren tömmast for olje, som videre skal behandlast som farleg avfall.

### Vurderingar etter naturmangfoldlova og vassforskrifta

I samband med utarbeidning av søknad om løyve etter forureiningslova er det henta inn informasjon om viktige natur- og fiskeriinteresser i området frå databasar og resultat frå tidlegare utførte undersøkingar. Databasar som er brukt for informasjonssøk er: Naturbase, Vann-Nett, Artskart og Yggdrasil.

Krav til kunnskapsgrunnlaget er etter vår vurdering oppfylt, jf. naturmangfoldloven § 8. Sidan vi vurderer kunnskapsgrunnlaget som tilfredsstillande, vil ikkje føre-var-prinsippet (NML § 9) kome til anvending.

Vi har teke omsyn til økosystemet og den samla belastninga (NML § 10) gjennom vurderingar som ligg til grunn for krava som er sett i vilkåra i løyvet. NML § 11 påpeiker at det er tiltakshavar som skal bære kostnadene til avbøtande tiltak. Dersom det er naudsynt med driftsstans på anlegget for å unngå uakseptabel grad av forureining som følgje av anleggsvirksemada, vil denne meirkostnaden også reknast som i samsvar med NML § 11. Vi krev også at det skal nyttast dei beste mogleg tekniske løysingane som ut frå ei kost/nytte-vurdering gjev best mogleg resultat for miljøet, jf. NML § 12. Elles viser vi til våre vurderingar og grunngjevingar ovanfor under punktet kalla *Grunngjeving for valde vilkår og krav*.

Miljømålet i vassforskrifta er at alle vassførekommstar skal oppnå minst god økologisk og kjemisk tilstand. Ein forverring av ein vassførekommst kan ikkje tillatast dem mindre det er mogelegheit til å gje unntak, jf. vassforskrifta § 12.



I denne saken legger Statsforvaltaren til grunn at tiltaket vil gje ein midlertidig påverknad og at tilstanden i recipientane vil bli gjenopprettet når arbeidet stansar. Vi ser det derfor ikkje som sannsynleg at tiltaket vil kunne føre at miljømåla ikkje nåast, eller at tilstanden til vassførekomsten blir forverra. Krava i vassforskrifta er difor ikkje til hinder for å gje løyve etter forureiningslova.

### Vedtak om løyve etter forureiningslova og forureiningsforskrifta til utfylling i sjø

Statsforvaltaren gjev løyve etter forureiningslova § 11 med vilkår etter lovas § 16. Statsforvaltaren har i avgjerda lagt vekt på dei forureiningsmessige ulemper ved tiltaket jamfört med dei fordeler og ulemper som tiltaket dessutan vil medføre. Statsforvaltaren har regulert dei forholda som er vurdert til å ha dei mest alvorlege miljømessige konsekvensane.

I tillegg til dei krava som følgjer av løyvet, pliktar verksemda å overhalde forureiningslova og produktkontrollova, med tilhøyrande forskrifter. Nokre av forskriftene er nemnde i løyvet. For informasjon om andre reglar som kan vere aktuelle for verksemda, viser vi til heimesida til Miljødirektoratet [www.miljodirektoratet.no](http://www.miljodirektoratet.no).

Løyvets vilkår følger vedlagt dette brevet.

### Endring og omgjering

Vi vil påpeke at all forureining frå verksemda isolert sett er uønskt. Sjølv om utsleppa er innanfor dei fastsette grensene, pliktar verksemda å redusere utsleppa så langt som mogleg utan urimelege kostnader. Det same gjeld utslepp av komponentar det ikkje er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Verksemda er pliktig til å unngå unødvendig forureining, jf. forureiningslova § 7. Viser det seg at forureiningsforholda endrar seg, kan Statsforvaltaren med heimel i forureiningslova § 18 endre vilkåra i løyvet og setje nye vilkår, og om nødvendig trekkje løyvet tilbake. Endringar skal vere basert på skriftleg sakshandsaming og ei forsvarleg utgreiing av saka. Ein endringssøknad må difor sendast i god tid før ei eventuell endring kan gjennomførast.

At vi har gitt løyve til forureining fritar ikkje erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap som forureininga har ført til, jf. forureiningslova § 56. I tillegg til dei krava som følgjer av løyvet, pliktar verksemda å overhalde forureiningslova og produktkontollova med tilhøyrande forskrifter. Nokre av forskriftene er nemnde i løyvet. For informasjon om andre reglar som kan vere aktuelle for verksemda viser vi til heimesida til Miljødirektoratet, [www.miljodirektoratet.no](http://www.miljodirektoratet.no). Brot på løyvet er straffbart etter forureiningslova §§ 78 og 79.

Brot på krav som følgjer direkte av forureiningslova og produktkontollova med tilhøyrande forskrifter er òg straffbart.

### Rett til å klage

Partane involvert i saka og andre med særleg interesse kan klage innan tre veker frå verksemda har mottatt dette brevet, jf. forvaltningslova § 28. I ein eventuell klage skal det gå klart fram kva klagen gjeld, og kva endringar ein ønskjer. Klagen bør vere grunngjeven og skal sendast til Statsforvaltaren i Vestland. Klageinstans er Miljødirektoratet.



Ein eventuell klage fører ikkje automatisk til at gjennomføringa av vedtaket blir utsett. Statsforvaltaren eller Miljødirektoratet kan etter oppmoding, eller på eige initiativ, avgjere at vedtaket ikkje skal gjennomførast før klagefristen er ute eller klagan er avgjord. Ei slik avgjerd kan det ikkje klagast på.

De kan også klage på vedtaket om gebrysats, jf. forureiningsforskrifta § 41-5. Ein eventuell klage skal vere grunnlagt, og han må sendast til Statsforvaltaren i Vestland innan tre veker. Ein eventuell klage fører ikkje automatisk til at vedtaket blir utsett. Verksemda må difor betale det fastsette gebyret. Dersom Miljødirektoratet godtar klagan, vil overskotsbeløpet verte refundert.

Med helsing

Sondre Kaastad Sørsdal  
rådgjevar

Vilde Omholt  
rådgjevar

*Dokumentet er elektronisk godkjent*

Vedlegg:

1 Løyvets vilkår

Kopi til:

ALVER KOMMUNE	Postboks 4	5906	FREKHAUG
AUSTRHEIM KOMMUNE	Sætremarka 2	5943	AUSTRHEIM
FISKERIDIREKTORATET BERGEN	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Multiconsult v/Silje Hadler Jacobsen			